

Ο ΤΖΟΝΙ ΞΥΠΝΗΣΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο βιβλίο αυτό, σαν περιτύλιγμα του προβληματισμού μου, συνεχίζω την ιστορία του κινηματογραφικού έργου του Ντάλτον Τράμπο «Ο Τζόνι πήρε τ' όπλο του». Το ανθρώπινο αυτό κούτσουρο, ο Τζόνι, θύμα μιας βόμβας του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, σε συνεννόηση με το επιτελείο που τον φροντίζει, προσδοκά σε βελτίωση της ζωής του, σαν αντικείμενο επιστημονικών ερευνών για τους πολυτραυματισμούς. Αρχίζει και βρίσκει ενδιαφέρον και νόημα για τη ζωή. Βελτιώνεται λίγο η κατάστασή του. Του αποκαθιστούν την ακοή, κάτι που είναι σημαντικό. Στο επιτελείο που τον φροντίζουν μπαίνει, νεαρός φοιτητής, και ο φον Φέρσουερ, ο μετέπειτα δάσκαλος του Μένγκελε. Και όταν, μετά 2-3 χρόνια η λειτουργία της καρδιάς του Τζόνι απορυθμίζεται, πείθει το επιτελείο να του κάνουν ραγδαία ψύξη, μόλις αυτή σταματήσει. Αναπτύσσοντας την αδίστακτη σταδιοδρομία του καταλήγει, στέλεχος στη χιτλερική πανούκλα, να πειραματίζεται με το Μένγκελε για την ευγονική και για τη βελτίωση της «Αρίας Φυλής». Μπαίνουν στους μηχανισμούς των κυττάρων και τους χρησιμεύει ο καταφυγμένος Τζόνι. Με την είσοδο των Αμερικανών στη Γερμανία ο Μένγκελε καταφέρνει να τους πουλήσει πολλά προϊόντα των απάνθρωπων πειραματισμών του, ανάμεσα στα οποία και τον καταφυγμένο Τζόνι. Τον διατηρούν στα υπόγεια τον Πενταγώνου και τον μεταφέρουν στα ψυγεία του Έτινγκερ, που πουλάει ελπίδες ξαναζωντανέματος στους πλούσιους, όταν θα έχει προοδεύσει η επιστήμη.

Το 2080, 20 χρόνια μετά την παγκόσμια επικράτηση του σοσιαλισμού (που πραγματεύομαι στο βιβλίο μου «Οκτώβρης», εκδόσεις ΔΙΑΥΛΟΣ) στο Λος Άντζελες κάποιοι προσπαθούν να συνεχίσουν το έργο των μεγάλων προσωπικοτήτων του κινηματογράφου, ανάμεσά τους και του Ντάλτον Τράμπο. Ένας συγκροτημένος και επίμονος επιστήμονας και καλλιτέχνης προσπαθεί να συνεχίσει το έργο του, έχοντας αφομοιώσει πλήρως τα πάμπολλα στοιχεία που συνέλεξε για την προσωπικότητά του. Ψάχνοντας, ανακαλύπτει ότι η ιστορία του «Τζόνι», που «πήρε το όπλο του», είναι αληθινή και φτάνει να ανακαλύψει στα ψυγεία, που επιβιώνουν για επιστημονικούς σκοπούς, το κουφάρι του Τζόνι. Τώρα η επιστήμη μπορεί να τον αναστήσει. Ο αποφυγμένος Τζόνι γίνεται φίλος με τον Αλίας Τράμπο και το δισέγγονο του Κερκ Ντάγκλας, Μίκλος, που συνεργάζονται σε παραγωγές κινηματογραφικών έργων και κάνουν σειρά παγκόσμιου ενδιαφέροντος το «Ο Τζόνι ξύπνησε», τη νέα πορεία του Τζόνι προς την αποκατάσταση των ανθρώπινων λειτουργιών του, και μέσω αυτής της πορείας φέρνουν στην επιφάνεια μεγάλα προβλήματα της Ανθρωπότητας. Ο Τζόνι εγκολπώνεται ιστορία 1,5 αιώνα, εξελίσσεται, μέσα και από τα δικά του προβλήματα, σε εξειδικευμένο στους πολυτραυματισμούς επιστήμονα. Ερωτεύεται τη Νίκη, επίσης πολυτραυματία και μαζί με τον επίτροπο, που εποπτεύει την κινηματογραφική δημιουργία των Αλίας-Μίκλος, στήνουν μια γερή φιλία. Δημιουργούν στην επιστήμη της ιατρικής ο Τζόνι κι η Νίκη και στην τέχνη του κινηματογράφου ο Αλίας, ο Μίκλος κι ο Σάμαρν'τι, διασταυρώνοντας τις πορείες τους και ψάχνοντας στα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας, στην οποία κυριαρχεί η πάλη ανάμεσα στις ατομιστικές και στις συλλογικές ιδιότητες του ανθρώπου. Οι ατομιστικές επιβιώνουν και σ' αυτόν τον προηγμένο πολιτισμό, σαν βασικά συστατικά του είδους μας, που εξελίσσονται με ρυθμούς χιλιετιών. Τώρα αποτελούν υπόβαθρο ανάπτυξης του οπορτουισμού, που παίρνει νέες διαστάσεις και αποτελεί την έκφραση της διαχρονικής Αντίδρασης στη σοσιαλιστική-κομμουνιστική κοινωνία. Είναι αποτέλεσμα της πάλης των ατομιστικών ιδιοτήτων της ανθρώπινης προσωπικότητας, που εδράζονται στο ζωώδες ένστικτο αυτοσυντήρησης, με τις συλλογικές επίκτητες ιδιότητες που αποκτά το όλο και εξελισσόμενο μυαλό, με την πρόοδο του πολιτισμού και την ανάπτυξη του

Συλλογικού Ανθρώπου, που συμβαδίζει με την ανάπτυξη και της Προσωπικότητας, πάντα διαλεκτικά δεμένης με το Συλλογικό. Αυτά κυριαρχούν στις κοινές τους διεργασίες, στο ψάξιμό τους, στην τέχνη τους. Ανακαλύπτουν πως η ανθρωπότητα, ανεβάζοντας τη συλλογική της υπόσταση, με τα τεράστια μέσα παραγωγής, πρέπει να ασχολείται και με συλλογικά “ποιήματα” τεράστιας εμβέλειας και κίνησης παραγωγικών δυνάμεων, για να τα φέρει σε αντιπαράθεση με τις ατομιστικές βλέψεις που απαιτούν να αυξάνονται όλο και περισσότερο τα προσωπικής χρήσης αγαθά. Σε μια Ολυμπιάδα, με πρότασή τους, πραγματοποιείται το αγκάλιασμα της Γης από παιδιά, που φαντάστηκε ο Γιάννης Ρίτσος: «Αν όλα τα παιδιά της γης πιάναν γερά τα χέρια...», και που αποτέλεσε σημαντικό «εγχειρίδιο» του ειρηνικού κινήματος τον 20ο αιώνα, σαν γιγάντιο μήνυμα συλλογικότητας κι ελπίδας.

Μια στιγμή παρουσιάζεται ένας πολιτισμός απ’ τον αστερισμό του Κένταυρου, προηγμένος κατά 2.000 χρόνια σχετικά με μας, που έρχεται σε επαφή μόνο με τον Τζόνι. Και αναπτύσσονται προβληματισμοί σ’ ένα άλλο επίπεδο, για την εξέλιξη του πολιτισμού μας, με αναφορές και αναγωγές στην αρχαία Ελλάδα. Εκεί θίγεται και το τεράστιο πρόβλημα συγχώνευσης πολιτισμών, ουσιαστικά η επικράτηση των πιο προηγμένων, όπως οι Ισπανοί με τους Ίνκας, οι Αγγλογάλλοι με τους Ινδιάνους της Αμερικής, οι Μπολσεβίκοι στην καθυστερημένη Κιργισία, με τον προηγμένο πολιτιστικά τρόπο τους, που περιγράφεται εκπληκτικά στον «Πρώτο δάσκαλο» του Αϊτμάτωφ. Η αντιμετώπιση της επαφής με τον προηγμένο πολιτισμό συσχετίζεται με τον ανάλογο προβληματισμό του Αϊτμάτωφ στο έργο του «Μια μέρα Ένας αιώνας», εκεί που βάζει ρεαλιστικά το πλαίσιο της επαφής-μη επαφής μ’ ένα προηγμένο εξωγήινο πολιτισμό.

Στην πλειάδα των προβληματισμών που περνάνε μέσα από τους ήρωες και τις καταστάσεις που αντιμετωπίζουν, γίνονται αναφορές και για την εξέλιξη των κομμουνιστικών ιδεών, και στις νέες συνθήκες, αλλά και στην τότε προεπαναστατική εποχή, με τις προσπάθειες επαναφοράς του Κομμουνιστικού Κόμματος Κίνας στο μαρξιστικό δρόμο, που ήταν και ο βασικός παράγοντας της επικράτησης της παγκόσμιας επανάστασης.

Τέλος, μέσα στην όλη πλοκή, μπαίνει και ο προβληματισμός για το θάνατο, την παράταση της ζωής και την αθανασία, σαν αντικείμενο δραστηριοποίησης των μελλοντικών γενεών, όταν η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων την κάνει, αν την κάνει, δυνατή.

Ανάμεσα στα κεφάλαια του βιβλίου παρεισφρέει το Κακό, το διαχρονικό κακό: Οι εκμεταλλευτές και ρουφήχτρες του ανθρώπινου αίματος και του ανθρώπινου ιδρώτα, με τη μορφή των δράκουλων και των διαβόλων και των άλλων δημιουργημάτων της αρρωστημένης μυστικιστικής υπερφυσικής «καλλιτεχνικής δημιουργίας»-προπαγάνδας, που πατρνάρουν οι εκμεταλλεύτριες τάξεις. Οι προβληματισμοί των ηρώων μας μεταφέρονται μέσα στο υπερπερανικό σκυλολόι σαν καλαμπουριτζήδικες καρικατούρες. Μέσα από αυτές εξουδετερώνεται ο αντιδραστικός αντίλογος στις δοξασίες του βιβλίου, δοξασίες που αναμιγνύουν, με θάρρος ή θράσος, τις σημερινές προοδευτικές αντιλήψεις για τις βασικές πτυχές της ανθρώπινης κοινωνικής ύπαρξης και τις σκέψεις για τις μελλοντικές εξελίξεις. Τα διαβολοδρακουλοζομποφαντάσματα, με τα χονδροειδή καμώματά τους και τις συνδιασκέψεις τους, αποτελούν διαλείμματα ξεδοσίματος και ευχάριστης γραφικής νότας, που μπολιάζεται μέσα στο σοβαρό προβληματισμό και βοηθά την αφομοίωσή του.